

Man gik derefter til:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Bemyndigelse til Foretagelse af visse Ekspropriationer m. v.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 1912).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 101 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Landstinget.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3805; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1585).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Holger Eriksen: Selv om den gældende Valglov er blevet stærkt forkættet, og selv om det maa indrømmes, at dens Bestemmelser er af en, skal vi sige ikke umiddelbart forstaaelig Karakter, har det store Flertal dog været enig i, at eet Princip er godt, nemlig det, at man respekterer Grundlovens Krav om, at der skal tages Hensyn til de tyndt befolkede Egne, men at det samtidig skal sikres, at hvert Parti faar de Mandater, det har Krav paa.

Naturligvis har visse Ændringer været paakrævet. Det gav sig bl. a. Udslag i, at man i 1939 i Forbindelse med Forfatningsrevisionen gennemførte en ny Valglov, som desværre aldrig fik Anvendelse, fordi Forfatningsforslaget faldt. I Stedet gennemførte man en saakaldt Hastelov, hvori nogle af de mest paakrævede Ændringer blev taget op. Senere er man flere Gange vendt tilbage til 1939-Forslaget og har hentet nye Ændringer derfra, og det kan heller ikke nægtes, at det Forslag, som den højtærede Indenrigsminister nu har forelagt, staar i Gæld til 1939-Forslaget.⁽³⁾

Den væsentligste Bebrejdelse, man har kunnet rette imod den gældende Lov, var dens Tendens til at favorisere Venstre og i

tilsvarende Grad forurette de øvrige Partier. Saa længe der kun var Tale om nogle faa Mandater, affandt man sig dermed — det var, som om man efterhaanden var blevet indstillet paa, at Venstre altid skulde være Kælebarnet i valglovmæssig Forstand, og jeg tager næppe fejl i, at dette var blevet opretholdt, indtil man havde faaet den nye Forfatning, som Nedsættelsen af Forfatningskommissionen tager Sigte paa, eller i hvert Fald til det var fastslaaet, at Bestræbelserne for at faa en Forfatningsrevision var mislykkedes.

Men Venstre kendte ikke den gamle Regel om, at har man opnaaet en uretfærdig Fordel, skal man lade være med at prale deraf. Tværtimod gik de Mandater, som Venstre fik ud over dets Stemmetal, Partiet saaledes til Hovedet, at det mente at kunne sætte Uretfærdigheden i System ved at udspkulere en Metode, hvorefter det kunde øge sit Mandattal endnu mere uden tilsvarende at øge Stemmetallet.

Det lavede sin store Fidus med at opdele Partiet i et Hovedstadens Venstre og Venstre for det øvrige Land uden anden Forskel end netop Navnet. Og det gav Bonus i Form af Mandater, men vel et tilsvarende Tab i almindelig Agtelse. Det er jo nemlig ikke helt rigtigt, at Penge aldrig lugter. De kan være tjent paa en saadan Maade, at der kan være en forbistret Stank ved dem, og det samme gælder Mandater, som er opnaaet ved et oplagt Misbrug af en Lov.

Under alle Omstændigheder opnaaede Venstre, at der fra alle de øvrige Partiers Side blev rettet Opfordring til Indenrigsministeren om nu at sætte Punktum for Komediens ved at fremsætte et Forslag, som kunde sikre den Ligelighed i Fordelingen, der oprindeligt var tilsigtet.

Ministeren har ikke nøjedes med et mindre Ændringsforslag, nej, uden at fravige den gældende Lovs Princip har han ændret paa saa mange Omraader, at man kan tale om en helt ny Lov. Det betyder ikke, at det sidste Ord i den Sag er sagt — det bliver det vel for øvrigt aldrig, men jeg har med denne Bemærkning kun villet understrege, at en Valglovsrevision sandsynligvis snart igen vil trænge sig paa af Grunde, som jeg senere skal anføre —, men det betyder, at der er ændret nok til, at det kan give Anledning til en principiel Valglovsdiskussion og først og fremmest da til en Diskussion om Problemet Forholdstalsvalg kontra Flertalsvalg i Enkeltmandskredse. Jeg skal kun i meget ringe Grad opholde mig derved.

Jeg kender, og hvert enkelt Medlem af